

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 29. kolovoza 2019.

Analiza odluke

Matić protiv Hrvatske
br. zahtjeva 1962/12
odluka o nedopuštenosti zahtjeva

Odluke domaćih tijela da je svaka osoba, a osobito odvjetnik, mogla u konkretnom slučaju posumnjati da je vozilo nezakonito uvezeno, ne mogu se smatrati diskriminatorima

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud), u vijeću od 7 sudaca donio je 4. srpnja 2019. odluku o nedopuštenosti zahtjeva podnositelja zbog očigledne neosnovanosti.

Podnositelj zahtjeva je odvjetnik, koji je kao privatna osoba 2003. godine kupio automobil od trgovačkog društva F. Podnositelj zahtjeva dogovorio je sa D.P., za koga je vjerovao da je vlasnik trgovačkog društva F. da D.P. kupi automobil u Njemačkoj i proda mu ga.

Ubrzo nakon isporuke podnositelju zahtjeva, policija je utvrdila da je automobil uvezen na temelju krivotvorene carinske deklaracije. Carinska uprava pokrenula je postupak protiv trgovackog društva F. i podnositelja zahtjeva radi naplate carinskog duga. Nakon provedenog upravnog postupka, tijekom kojeg je podnositelj zahtjeva tvrdio da nije bio svjestan da je automobil uvezen kršenjem carinskih propisa, podnositelju zahtjeva i trgovackom društvu F. solidarno je naloženo plaćanje carine, posebnog poreza i poreza na dodanu vrijednost za navedeni automobil. Protiv rješenja upravnog tijela podnositelj zahtjeva podnio je tužbu Upravnom суду Republike Hrvatske navodeći da on ne može biti odgovoran za propust tvrtke F. koja nije platila carinu jer on nije znao niti mogao znati da se radi o robi izuzetoj ispod carinskog nadzora. Upravni sud Republike Hrvatske prihvatio je pravno stajalište Carinske uprave da je podnositelj zahtjeva prema okolnostima slučaja morao znati da je predmetni automobil nezakonito uvezen, te dodatno naveo da je podnositelj zahtjeva osoba koja se bavi odvjetničkom djelatnošću i raspolaže pravnim znanjem, te je odbio tužbu podnositelja zahtjeva. Ustavni sud Republike Hrvatske odbacio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva.

Pred Europskim sudom podnositelj zahtjeva isticao je povredu prava na mirno uživanje vlasništva (čl. 1. Protokola 1 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija) i s tim u vezi povredu zabrane diskriminacije iz čl. 14. Konvencije. Tvrđio je da su odluke domaćih tijela, kojima je njemu kao solidarnom dužniku naloženo plaćanje carinskog duga, bile proizvoljne i neosnovane, te da je on diskriminiran po osnovi svoje struke i/ili obrazovanja. Istaknuo je i povredu čl. 1. Protokola broj 12. uz Konvenciju (opća zabrana diskriminacije).

Europski sud je utvrdio da je rješenje Carinske uprave zakonito (utemeljeno na čl. 205 (5) (c) Carinskog zakona), da je imalo za cilj osiguranje plaćanja poreza, te je nametnulo

odgovornost za carinski dug onima koji su znali ili su morali znati da je roba koju su stekli, nezakonito uvezena. Iz odluka domaćih vlasti proizlazi da je svatko, a osobito odvjetnik u danim okolnostima, mogao posumnjati da je uvoz vozila bio nezakonit, a što bi bilo koju osobu potaknulo na relevantnu istragu kako bi otklonila tu sumnju. Činjenica da podnositelj nije proveo takvu istragu značila je da je znao/morao znati da je automobil uvezen nezakonito. Stoga je Europski sud smatrao takav zaključak domaćih vlasti činjeničnim utvrđenjem.

Svjestan supsidijarne naravi svoje uloge, te opreza kada je riječ o preuzimanju uloge prvostupanjskog suda čiji zadatak je utvrđivanje činjenica i ocjena dokaza, Europski sud je istaknuo da iako nije vezan utvrđenjima domaćih sudova, potrebni su mu uvjerljivi elementi za odstupanje od činjenica koje su utvrdili domaći sudovi, a kojih u ovom predmetu nema (vidi: [Europapress Holding d.o.o. protiv Hrvatske](#) od 22. listopada 2009. br. 25333/06, § 62).

Dakle, uzimajući u obzir široku slobodu procjene domaćih vlasti u poreznim pitanjima, Europski sud je utvrdio da nametanje solidarne odgovornosti za carinski dug onima koji znaju/moraju znati da je roba nezakonito uvezena nije u suprotnosti s načelom proporcionalnosti.

Podnositeljeva profesija nije bila odlučujuća za zaključak domaćih vlasti da je on znao/morao znati da je njegov automobil ilegalno uvezen, te da je ujedno i odgovoran za carinski dug. Stoga odluke domaćih tijela nisu bile diskriminatorne u odnosu na podnositelja.

Slijedom navedenog, Sud je podnositeljev zahtjev proglašio očigledno neosnovanim te ga je odbacio sukladno članku 35. stavku 3. (a) i 4. Konvencije.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.